

ПРОГРАМА
розвитку освіти та науки, фізичної культури і спорту,
підтримки сім'ї в Автономній Республіці Крим на 2012—2016 роки

Розділ I. Загальні положення

Необхідність розробки Програми розвитку освіти та науки, фізичної культури і спорту, підтримки сім'ї в Автономній Республіці Крим на 2012—2016 роки (далі — Програма) зумовлена змінами соціально-економічних умов, що відбуваються в суспільстві: посиленням демократичних тенденцій, підвищенням ролі загальнолюдських цінностей, розвитком інтеграційних процесів в освіті та науці, становленням ринкових відносин, полікультурного середовища, демографічною ситуацією, орієнтацією суспільства на здоровий спосіб життя.

Проблеми, на вирішення яких направлено Програму:

- не задовольняється потреба населення в освітніх послугах, що надаються дошкільними навчальними закладами;
- недостатнє формування в дітей навичок самостійного наукового пізнання;
- неефективна робота загальноосвітніх навчальних закладів з малою чисельністю учнів;
- не повною мірою створено умови для реалізації конституційного права громадян на навчання рідними мовами;
- не забезпечений рівний доступ до здобуття якісної освіти дітьми з особливими потребами (дітьми-інвалідами);
- низький рівень матеріально-технічного та інформаційно-комунікативного забезпечення навчальних закладів усіх типів;

- недостатній спектр ринку освітніх послуг щодо реальних потреб ринку праці;

- обмежена можливість працевлаштування випускників вищих навчальних закладів через слабку взаємодію вищих навчальних закладів з роботодавцями;

- недостатня фінансова й організаційна підтримка наукової діяльності й впровадження результатів наукових досліджень в економіку регіону, відсутність системи підвищення грамотності населення з питань захисту прав інтелектуальної власності;

- погіршення стану здоров'я населення в цілому й дітей зокрема;

- скорочення кількості дітей і молоді, залучених до занять фізичною культурою та спортом;

- зменшення кількості спортсменів, які можуть бути задіяні в спорті вищих досягнень;

- низьке охоплення сімейним вихованням дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;

- зниження престижу сім'ї, невідповідність до сімейного життя, зростання насильства в сім'ї;

- недостатній рівень гендерної культури суспільства.

Програма покликана забезпечити:

- узгодженість дій органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим, представників бізнесу й громадськості у вирішенні завдань розвитку освіти, фізичної культури та спорту, підтримки сім'ї і дітей, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків;

- стабільне функціонування навчальних закладів, що гарантує рівний доступ до якісної безперервної освіти дітей і молоді незалежно від місця проживання, мови навчання, соціального й матеріального становища їхніх батьків;

- підвищення мотивації населення до масового спорту як важливої складової поліпшення якості й тривалості активного життя, зміцнення авторитету автономії шляхом збільшення кількості спортивних досягнень на всеукраїнських і міжнародних рівнях;

- духовний, моральний і соціальний розвиток дітей, підтримку їхньої творчої ініціативи;

- соціальне благополуччя дітей, захист їхніх прав та інтересів;

- створення умов для функціонування соціально благополучної родини, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у всіх сферах суспільно-політичного й економічного життя Автономної Республіки Крим, формування гендерної культури суспільства в цілому.

Розділ II. Мета, напрями, пріоритети й завдання Програми

1. Метою Програми є розвиток людського потенціалу регіону як основної передумови успішного здійснення комплексу соціально-економічних реформ в автономії.

2. Досягнення мети здійснюватиметься шляхом реалізації комплексу таких напрямів і пріоритетів:

2.1. Забезпечення рівного доступу громадян до якісної безперервної освіти з урахуванням подальшого розвитку мережі навчальних закладів, направлено на забезпечення повною мірою потреб населення в освітніх послугах.

Пріоритет 1: модернізація системи дошкільної, загальної середньої й позашкільної освіти.

Основні завдання:

- розвиток інфраструктури системи освіти;

- створення ефективної системи забезпечення розвитку дитини, у тому числі з особливими потребами, формування соціально зрілої, творчої особистості;

- оптимізація мережі й укрупнення навчальних закладів автономії, підвищення ефективності їхньої роботи;

- формування ефективної системи освіти державною, російською, кримськотатарською та іншими мовами;

- зміцнення здоров'я дитини.

Пріоритет 2: розвиток професійно-технічної освіти.

Основні завдання:

забезпечення вільного доступу молоді, осіб працездатного віку до якісної професійно-технічної освіти, системи підвищення кваліфікації;
формування позитивного іміджу робочих професій;
відновлення навчальних програм навчальних закладів відповідно до європейських стандартів з урахуванням перспектив розвитку ринку праці;
зміцнення матеріально-технічної бази професійно-технічних навчальних закладів;
забезпечення науково-методичного супроводу професійно-технічної освіти шляхом створення Науково-методичного центру професійної освіти та навчання при Міністерстві освіти та науки, молоді і спорту Автономної Республіки Крим.

Пріоритет 3: інтеграція вищої освіти та виробництва, сприяння інноваційному розвитку вищих навчальних закладів.

Основні завдання:

забезпечення вільного доступу молоді, осіб працездатного віку до якісної вищої освіти, системи підвищення кваліфікації;
активне залучення роботодавців у процес набуття студентами сучасних практичних навичок, забезпечення бази для проходження практики студентами;
зміцнення матеріально-технічної бази вищих навчальних закладів, підвищення рівня інформаційно-методичного забезпечення;
розвиток післядипломної освіти, посилення інтеграції освіти та виробництва, інноваційної складової в діяльності вищих навчальних закладів;
зміцнення міжнародних зв'язків у сфері вищої освіти та науки.

Пріоритет 4: реалізація інклюзивної освіти в навчальних закладах Автономної Республіки Крим.

Основні завдання:

забезпечення рівного доступу для здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами (дітьми-інвалідами);
створення сприятливого середовища проживання, навчання й виховання дітей з інвалідністю;
зміцнення матеріально-технічної бази опорних з інклюзивної освіти навчальних закладів;
забезпечення доступності архітектури будинків навчальних закладів для осіб з фізичними особливостями.

2.2. Сприяння розвитку науки й наукової діяльності.

Пріоритет 1: формування системи впровадження результатів наукової діяльності в економіку.

Основні завдання:

створення конкурентоспроможного сектору досліджень і розробок, умов для його функціонування;
забезпечення фінансової та організаційної підтримки науково-технічної діяльності.

Пріоритет 2: забезпечення захисту прав інтелектуальної власності.

Основні завдання:

організація інформаційної діяльності у сфері охорони інтелектуальної власності;
координація діяльності правоохоронних і контролюючих органів з боротьби з незаконним виробництвом, поширенням і реалізацією аудіо- і відеопрокції, компакт-дисків та інших об'єктів інтелектуальної власності.

2.3. Створення умов для залучення широких мас населення до регулярних занять фізичною культурою та спортом, ведення здорового способу життя, розвитку спорту вищих досягнень.

Пріоритет 1: розвиток масового спорту, популяризація здорового способу життя, залучення до занять фізичною культурою та спортом населення різного віку.

Основні завдання:

популяризація здорового способу життя;
організація занять фізичною культурою та спортом всіх верств населення.

Пріоритет 2: розвиток спорту вищих досягнень.

Основні завдання:

забезпечення умов для підготовки кримських спортсменів — членів збірних команд України до Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських ігор, Всесвітніх ігор і універсіад, чемпіонатів світу та Європи;
розвиток спорту вищих досягнень, дитячо-юнацького спорту для осіб з обмеженими фізичними можливостями.

Пріоритет 3: розвиток спортивної інфраструктури, зміцнення матеріально-технічної бази закладів фізичної культури та спорту.

Основні завдання:

створення сучасної інфраструктури функціонування спортивних об'єктів і споруд в Автономній Республіці Крим;
удосконалення матеріально-технічної бази організацій спортивного профілю.

2.4. Розвиток системи підтримки сім'ї, дітей, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків.

Пріоритет 1: Створення умов для функціонування соціально благополучної сім'ї.

Основні завдання:

формування позитивного іміджу родини;
популяризація сімейного способу життя, відповідального материнства й батьківства;
соціальна підтримка молодих сімей;
профілактика асоціальних явищ у родині.

Пріоритет 2: захист прав дітей; реалізація права кожної дитини на рівень життя, необхідний для її фізичного, розумового, духовного, морального й соціального розвитку.

Основні завдання:

удосконалення системи обліку дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах (супровід Єдиної інформаційно-аналітичної системи «Діти»);

удосконалення навчально-матеріальної бази навчальних закладів;

забезпечення права дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, на виховання в сім'ї;

удосконалення системи профілактики дитячої бездоглядності, правопорушень і соціального захисту дітей;

забезпечення духовного, морального й соціального розвитку дітей соціально незахищених категорій, підтримка їхніх творчих ініціатив.

Пріоритет 3: забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків.

Основні завдання:

формування гендерної культури населення;

сприяння впровадженню ініціатив із надання рівних прав і можливостей жінкам та чоловікам у сфері працевлаштування й ринку праці;

залучення активних громадян, членів громадських організацій, здатних застосувати принципи рівних прав і можливостей жінок та чоловіків у суспільно-політичному й економічному житті автономії.

Вирішення комплексу завдань буде забезпечене шляхом реалізації заходів щодо виконання Програми (Додаток 2)¹.

Розділ III. Очікувані результати

Основні очікувані суспільно значущі результати Програми:

перехід галузі освіти на якісно новий рівень відповідно до європейських стандартів, надання школі ролі соціально-культурного центру мікрорайону (села, селища), який об'єднує зусилля всіх ланок системи освіти;

розширення мережі дошкільних навчальних закладів усіх форм власності;

формування єдиного освітнього інформаційного простору, створення передумов для безперервної освіти людини протягом всього її життя;

включення в загальноосвітній процес не менше 90% дітей з інвалідністю;

забезпечення 100% архітектурної доступності будинків навчальних закладів для осіб з фізичними особливостями (інвалідів);

забезпечення міжнаціональної згоди, функціонування державної, російської, кримськотатарської та інших мов;

підвищення конкурентоспроможності випускників професійно-технічних навчальних закладів і фахівців з вищою освітою, що дасть можливість забезпечити кожного випускника, який навчається за державним замовленням, першим робочим місцем;

приведення ринку освітніх послуг у відповідність із пріоритетами економічного та соціального розвитку автономії;

установлення балансу робочої сили, відкриття нових спеціальностей, що мають попит на регіональному ринку праці, підвищення престижності робочих професій;

стимулювання інноваційної діяльності вищих навчальних закладів, підвищення мотивації громадян до безперервного професійного росту шляхом безперервної освіти протягом всього життя;

залучення наукової еліти регіону до вирішення проблем соціально-економічного розвитку, підвищення правової грамотності юридичних і фізичних осіб із питань захисту прав інтелектуальної власності;

зміцнення здоров'я дітей шляхом об'єднання зусиль лікувальних, оздоровчих і спортивних закладів, навчальних закладів і батьків;

формування традицій і культури здорового способу життя, престижу здоров'я, залучення всіх верств населення до активних занять фізичною культурою й спортом;

стабільний ріст кількості кримських спортсменів — членів національних збірних команд України, учасників Олімпійських, Паралімпійських і Дефлімпійських ігор, Всесвітніх ігор і універсіад, чемпіонатів світу та Європи;

зведення до мінімуму кількості дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах, розширення комплексу соціальних послуг, що надаються їм, розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування;

збереження й зміцнення інституту сім'ї; підвищення гендерної культури населення;

Виконання заходів Програми дасть можливість реалізувати завдання, поставлені в Стратегії економічного та соціального розвитку Автономної Республіки Крим на 2011—2020 роки, затвердженій Постановою Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 22 грудня 2010 року № 121-6/10.

Основні прогнозовані показники реалізації Програми подано в Додатку 1².

Розділ IV. Механізми реалізації Програми

Програма розрахована на 2012—2016 роки й повинна бути реалізована шляхом проведення заходів щодо виконання Програми, а також шляхом розробки й виконання регіональних заходів.

¹Програма публікується без додатків.

²Програма публікується без додатків.

Розділ V. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування Програми здійснюється в межах асигнувань, що передбачаються щороку в бюджеті Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетах на відповідні цілі, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

(тис. грн)

Джерела фінансування	Орієнтовний обсяг коштів, необхідних для виконання Програми (за роками)					УСЬОГО
	2012	2013	2014	2015	2016	
Обсяг коштів — усього	196361,6	218193,1	190150,4	185327,5	198831,2	988863,8
у тому числі:						
Держбюджет України	70104,0	73775,1	67750,8	66767,1	73782,9	352179,9
бюджет АРК	71920,1	78730,0	70374,9	70242,5	73219,6	364487,1
загальний фонд	7639,7	8707,3	10241,2	11166,6	11667,3	49422,1
бюджет розвитку	64280,4	70022,7	60133,7	59075,9	61552,3	315065,0
місцеві бюджети	22462,5	23742,0	25032,7	26289,9	29019,7	126546,8
інші джерела	31875,0	41946,0	26992,0	22028,0	22809,0	145650,0

Розділ VI. Контроль за виконанням Програми

Міністерства, республіканські комітети Автономної Республіки Крим двічі на рік (щороку до 1 січня й до 1 липня) інформують Міністерство освіти та науки, молоді і спорту Автономної Республіки Крим про хід виконання Програми.

Виконавчі комітети міських рад, районні державні адміністрації в Автономній Республіці Крим реалізують Програму, розробляють регіональні заходи щодо виконання Програми й двічі на рік (щороку до 1 січня і до 1 липня) інформують Міністерство освіти та науки, молоді і спорту Автономної Республіки Крим про хід їхнього виконання.

Міністерство освіти та науки, молоді і спорту Автономної Республіки Крим двічі на рік (щороку до 20 січня і до 20 липня) інформує Верховну Раду Автономної Республіки Крим і Раду міністрів Автономної Республіки Крим про хід виконання Програми.